

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitltár sora 20 kr.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda
és
kiadóhivatal:

CIRNER ÉS LINGNER
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Impressziók.

(Millenniumi alkotások. — Phylloxera-javaslat. — Fejér-
váry báró ügye.)

Budapest, márczius 19.

Kerek számban öt millió forintba ke-
rül a millenniumi ünnep megőrkítése.
Bánffy Dezső báró miniszterelnök teg-
napelőtt terjesztette a képviselőház elé a
költségek fődözéséről és elszámolásáról
szóló törvényjavaslatot. A költségvetési
elszámolás hét, illetőleg nyolcz annuitás-
ra oszlik fel. . . . Az Andrássy-út tor-
kolata előtt felállítandó emlékműre, mely
a nemzet történeti multját van hivatva
megőrkíteni, 802.640 frt; az ország
történeti nevezetességű hét pontján em-
lékoszlopok emelésére 350.000 forint;
Szent István lovasszobrának felállítására
és a szobor körüli tér rendezésére 300.000
frt; a szépművészeti muzeum létesítésére
és gyűjteményanyagának gyarapítására
3.200.000 forint van előirányozva; vég-
re négyszáz új népiskola felállítására
198.000 forint hitel engedélyezendő.

Az ellenzéki sajtó most is egyre azt
hangoztatja, hogy a millenniumot meg-
őrkítő alkotások körül nincs meg az
alkalomra méltó „magas koncepció,” az

„egységes nagy eszme” stb. Nagyon
könnyű, azt hisszük, így gancoskodni.
Persze, hogy másképp is lehetne! Egy
ötmillió Hungária-emlékmű a Gellért-
hegy tetején, vagy ezer új népiskola
aztán egy vagy két új egyetem és talán
50% adóleengedés bizonyára na-
gyobb szabású és népszerűbb
megünneplése lenne az ezredéves fenn-
állásnak. Az ellenzék azonban hihetőleg
még akkor sem elégednék meg. Neki
mindennek előtt az kellene, hogy a
Bánffy-kabinet még május előtt mon-
djon le és ajánlja maga helyébe a mos-
tani ellenzék korifeusait minisztereknek.
Akkor esetleg jó és magasztos lenne az
ünneplés szegényesebb koncepciója is.

Meg vagyunk győződve, hogy az or-
szág közvéleményének higgadtan gon-
dolkozó tulnyomó többsége megelé-
szik a millennium megőrkítésének azon
módozataival, melyeket a kormány kon-
templált. A ki nem örökké a pártsem-
űvegén keresztül nézi a dolgokat, be-
fogja látni, hogy az ország pénzügyi
viszonyaihoz képest többet nem lehe-
tetű produkálni a nélkül, hogy az állam-
háztartásnak valahara elért egyensúlyát

meg ne zavarták volna. A külföldről
ide sereglő vendégek majd így is ha-
zaviszik az ezeréves Magyarország ha-
ladásának, szemlátomást való kulturális
és gazdasági fejlődésének elég jó
hírét. Utólagos deficzitek nélkül is
impozáns dolgokat lehet mutatni a
millenniumi ország iránt érdeklődő nagy-
világnak.

Az immár négy napig elhuzódó fil-
lokszerás vita szinte megdöbbentő
adatokat szolgáltatott arra nézve, mily
pusztításokat tett és tesz folyton ez a
kis bogár az ország szőlőiben. Megmutatta,
mennyire időszerű és helyénvaló az a
javaslat, melyet Darányi Ignác föld-
művelésügyi miniszter a fillokszerá által
elpusztított szőlők regenerálására előter-
jesztett. Háromszázezer kataszteri hold
pusztult el már, vagy pedig van pusztuló
félben Magyarország szőlőiből. Adók fe-
jében kerek számmal egy milliót vesztett
így a kincstár. A nemzeti vagyonban
— Festeticz Andor gróf számítása
szerint — egy milliárd erejéig
esett kár a fillokszerá által. . . . Az el-
lenzék szinte szokatlan tárgyilagossággal
szólt hozzá a javaslathoz. Benne a kor-

TÁRCZA.

Piros rózsás

Piros rózsás a te arcod,
A selyemnél simább, lágyabb.
Az enyém egyre fehérebb,
Napról-napra haloványabb.
Te úgy örülsz az életnek,
Mint madár a szabad légben,
Én meg könyvek közt számlálom
Elakadó szív-vereésem.

Pajzánkodol, jó kedved egy
Patak, a mely gátra nem lel;
Tele van a szíved, lelked
Boldogsággal, szerelemmel.
Én elhagyott berek vagyok,
Melynek lehullt már a lombja,
A mi csak élt, üdvöt adott;
Mind szétdulva, szétomolva.

Mint kettévált hajnali ég,
Melyen belül a menny látszik,
Két szép arcod, hogyha nevezsz,
Igy ragyog fel, így sugárzik.
Minden szavad egy bűvös dal.
A ki hallja, üdvöt érez;
Csakhogy másé ez üdv, e kéj,
És e tudat örüllté tesz.

Olyan vagy te társnőd közt,
Mint esti csillag az égen;
Körödted leng a röpke had,
Mint bogár a lámpafényen.
Elkábit a feny, a mámor,
Vissza mosolyg mindre kegyed,
— Így szakítád lassan légbe
A mult üdvét s emlékeket.

Hogyha arra visz az utam,
Betekintek . . . a lelke von —
— Nincsen itthon senki! Ezzel
Fogad anyád folyton-folyton.
Egykor, jó régen, nem így volt:
Te magad vártál kint én rám,
Most meg . . . lehajtom a fejem
S tovább megyek busan, némán.

Rózsapárnán új szerelem
Tündér álma altat, ringat;
Én egyforma bűbánatban
Töltöm el a napjaimat.
Az elmultba vissza járunk,
— Te mosolygysz szívem felett,
Én meg sírva szedem össze
A porba hullt emlékeket

Ároktöy F.

Hogy születnek némelykor a hősök . . .

Csubricsek Venczel Csehországban látta
meg a napvilágot, ahol — Uram bocsásd
meg a bűnömöt! — épp úgy születnek az

emberek, mint másutt. Felnőtt, katona lett
belőle, szuronyt, puskát viselt; de a légy-
nek sem vétett soha. Tán még a női szí-
vekben sem tudott kárt okozni, ami ugyan-
csak nagy jámborságra mutat, tekintve,
hogy ott is sóval szokták fűszerezni az éte-
leket.

Minden embernek vannak gyöngé pillana-
tai. Csubricsek Venczelnek azonban egyet-
len egy se volt, melyben harcziás kedvet
érett volna. Nem volt elementuma a bá-
torság, melyet állatias erénynek tartott.
Egyetlen egy indulatot ismert csupán, mely
uralta egész lényét. Ez volt a trombita iránti
szeretete. Ezen nemes hajlammal meg a
háboruk iránti ellenszenvnek tulajdonítható
az, hogy besoroztatása után addig járt-kelt,
míg át nem tették a bandához. Itt aztán
hála fejében megtanult mindenféle instrumen-
tumot lézagpótlólul még a nagy dobot vonó
kutyát is helyettesítette, csakhogy szent le-
gyen a béke.

És hát szent lett: a kutyával, tambur-
majorral, meg a markotányosnéval, kiket
egyenlőképpen hatott meg az az önfeláldozó
buzgalom. (Az utóbbinak pláne még a pak-
samétáját is vitte az általános beke érdeké-
ben.) Csak az államfők között nem tudta
megteremteni az óhajtott békét. Ezek bizony,
nem igen kérdezték meg Csubricsektől
hogy szabad-e pofozkodni — in effigie, ha-

nyány áldozathozás tekintetében a lehetőség határáig ment el. Többet ennek az egy gazdasági ágának a felvirágoztatására méltányosan gondolkozó ember nehezen kívánhat. A törvényjavaslatelőnyei ma még alig tekinthetők át kellőképpen. Csak egy-két évtized múlva, amikor már ez az előterjesztés — dacára az ellenzék humoristái és szakértői „megsemmisítő” kritikájának — rég törvénynyé vált, fog igazában kitűnni, mily dicséretes tett ez a javaslat és (minden jóhiszeműségük mellett) mily szűk latkörűek s elfogultak azok, akik a szőlők regenerálására megkezdett akciót kiesinylik és ócsárolják.

A Fejérváry-Kasics-ügy parlamenten kívül be van fejezve. Az affér személyes része abban a pillanatban ért véget, amikor a sértő teljesíthetetlen föltételek megnevezése miatt ki nem állt a sértettnek. Nincs a gentleman világának az a skrupulózus matadorja, ki az elintézésnek ebben a módjában Fejérváry báróra nézve kifogásolni valót tudna találni. De igenis vannak, akik inkább a sajtóbírósa előtt szerették volna látni a politikai és egyéni becsületben legmélyebben sértett honvédelmi minisztert Nos, akik ezt akarták, azok — véleményünk szerint — a botrány öregbítését célozták. Mit kerestett volna egy Fejérváry báró az esküdszék előtt — egy Kasics Péterrel szemben? Talán politikai becsületét? (Mert csala di ügyek nyilvános tárgyalását a törvény nem engedi meg.) Mire való akkor a parlamenti felelősség, ha 12 esküdtől egy miniszter politikai mulitja és

jelene fölött? A politikai felelősségre fóruma a parlament. Ott meg, a képviselőház porondján, Fejérváry Géza báró nem: egy izben fényesen mutatta meg, hogy meg tudja állani helyét a tuzókkal szemben.

Egész biztonsággal állithatom: nem féltik itten Fejérváryt — sem felülről, sem alulról. Az ellenzék különben, mint hallatszik, a rendes honvédelmi sérelmek és általános katonapolitikai panaszok mellett támadásaiban arra fog szoritkozni, hogy a tábornoki karnak nem volt jogában politikai tüntetést rendezni. Továbbá vissza fogja utasítani azt a „gyanusítást”, hogy az ellenzék egy része Kasicsesal czimborált. Fejérvárynak ezekre — némileg — könnyű lesz a válasza. A generalisok nem politikai tüntetést rendeztek, hanem személyes nagyrabecsülésüknek és ragaszkodásuknak adtak kifejezést a bajtársal szemben. Ami pedig a Kasics-czimboraságot illeti, elég lesz tényekre: újság-czikkékre hivatkozni.

Lesz egy-két hétre való új „heceez” a képviselőházban. Nagyhangú és véreszájú szónoklatok, melyek leszavazással fognak végződni. Ennyi az egész . . . De vajon május előtt lesz-e vége ennek az idült budgetvitának? Reméljük a legjobbat!

A m. kir. igazságügyminiszter Szász Gerő nagyenyedi kir. járásbírósi aljegyzőt eddig ideiglenes minőségben viselt ebben az állásában végleg megerősítette.

A m. kir. igazságügyminiszter Dániel Lajos gyulafehérvári kir. törvényszéki aljegyzőt ugyanoda jegyzővé nevezte ki.

nem megtették. Ami nem szép, de sőt káros dolog volt.

Nem is sajnálta ezt senki úgy, mint Csubricsek Venczel, kinek a bekerol alkotott összes teóriáit tönkretette ez az esemény. S aztán, ha még beérték volna a szimpla bekerontással! Oh nem: még azt is meg kellett próbálniok, hogy melyik az erősebb, ha amugy istenigazában öltre kapják egymást.

Königrätzet választották ki birkozási helyül. S hogy annál vigabban menjen a dolog, még a bandákat is kirendelték a síkra, hadd huzzák a lelkesítő marsot.

Ide kellett mennie a mi Venczelünknek is, hogy segítsen a nagy koncertben, melyet a népek mulattatására rendeznek a hatalmasok s melyben a zenekíséretet ágyudőrej meg halálhörgés képezi.

El is ment. Csak hogy előbb egy kis anakronizmussal élt: föleserelte a napi parancsot a saját vágyaival, a trombitát egy jókora husánggal s azzal illaberek! — megugrott. De szerencsétlenül járt: egy portyázó csapat elfogta s visszaszolgáltatta busongó övéinek.

Más embert agyonlöttek volna az ilyen háborus világban, őt azonban különös módon pártfogolta a szerencse. Erőnek erejével ráfogták, hogy holdkóros, s jóformán még csak meg sem szidták a szökésért.

(Igaz, hogy nem is lett volna senki, aki olyan tisztán, esengőn vágta volna ki trombitáján a legfelsőbb hangokat, ha őt agyonlöttek.)

Megérkeztek Königrätz alá.

A játékrendezők kiosztogatták a szerepeket mindkét oldalon. Első helyre ponálták a színpadi mennyköveket: az ágyukat; aztán jöttek a szereplők, akik sohasem látták egymást, meg nem sértettek, tehát nem is haragudhattak egymásra, akiket csak a hatalmasok érdeke tett ellenségekké s még is olyan szikrázó szemekkel nézegették egymást, mint valami vére szoktatott szelindekek. Lesz itt ne mulass a harczok borzalmas ouverture-je után, ha a köddé tömörült füst leple alatt egymásra uszítják a csaták vér-ittas hős-szerelmeseit!

A rendezők leghátul vonták meg magukat távesöveikkel, olyan helyen, ahova legfőbb csak a dörgése jut el néha a csaták mennykövének. Mert hát félteni kell az ilyen ritka emberek életét, meg a távesöveket, melyek a személyes bátorság lomtárba kerülté után egyedül vannak arra hivatva, hogy anyagot szolgáltatassanak a későbbi hős epóznak.

Két oldalt, egy-egy magaslaton, állott a banda, trombitájukban a lelkesítő indulók végtelen hosszú göngyvelegével . . . csak hogy úgy tetszik, hogy be voltak fagyva a klap-

A román komité kulissza-titkaiból.

(—) A Bp. H. fentti czim alatt közli a bukaresti „Adeverul” tudósítójának Popovics Aurel, a Replika-pörből ismeretes agitátorral a nemzetiségi akcióról folytatott beszélgetését és igen érdekes leleplezéseket közöl a román nemzetiség párt kulissza titkairól.

Miután e titkok a magyar olvasó közönségre első rangú érdekekkel bírnak, az alábbiakban egész terjedelmében közöljük e beszélgetést a Bp. H. nyomán:

— Mit gondol, kit lehet bünösnek tartani abban a kísérletben, hogy a havasokon tuli egész nemzeti párt határozott programmal nélkül való opportunistá párttá alakítsák?

— Azt hiszem, hogy Brote Jenőt, a nemzeti komité alelnökét, aki az „ő Sturzához való politikai vazullusi viszonyában” odáig jutott, hogy többé sem saját szemével nem néz, sem saját fejével nem gondolkodik. Rég óta veszem észre, hogy a szerep, melyet Brote, „a régi tribunisták főnöke”, játszik, méltatlan, sőt végzetes is lehet a nemzeti mozgalomra. Ezért folytonosan mellette tartózkodtam, mert azt hittem, ez árthat az egész nemzeti mozgalomnak. Mint a szében nemzeti komité tagja, itt Bukarestben inkább csak a figyelmes szemlélő szerepére szoritkoztam, annyival is inkább, mert tudtam, hogy a régi tribunisták: Slavici, Bianu, Brote és Albini, valamint a nemzeti párt között a politikai viszony soha sem volt teljesen összehangzó. Én magam soha sem voltam tribunista, különösen „régii tribunista”, sőt mint a nemzeti komité tagja, régóta éreztem, hogy ők saját eszköz után igyekeznek politikát csinálni, s mindezek alapján én a mostani helyzetert csak is a régi tribunistákat, Brotet és Slavicit tetsem felelőssé.

— De mi a különbség a tribunisták és a nemzeti párt között?

penek a rekkenő nyári hőség dacára, mely rezgőjátékosá tette a távoli léget.

Köztük volt Csubricsek Venczel is, ki aznap hasztalan hajtotta fel a két hét óta gyűjtött erős dohánylevelet; még magát a dohányt is megette s hiába! mintha csak átok lett volna, egy kis tengeri betegségnél komolyabb bajt nem tudott elővarázsolni sem így, sem úgy.

Azt hiszem, hogy sok kegyes, istenfélő ember kötött már kardot, amióta egymás ellen torzsolkodik a világ, a keresztesháboruk pláne tele voltak ilyen szentéletű férfakkal; azt azonban nem hiszem, hogy ezek közt valaki buzgóbban imádkozott volna, mint Csubricsek Venczel, imádság által akarván kipótolni ama rést, melyet bátorságán vágott a félelem.

Szörnyen rettegett szegény.

Mikor az első ágyu eldőrdült, — valahol a tulsó oldalon, egy jó felmért földnyire voltak — Csubricsek Venczel egy-két pillanatig szétnézett révedezve, azzal a gyomrához kapott s rettenetesen kezdett nyögni.

— Jaj, jaj! Végem van! Meglöttek eleven . . . tudtam, hogy így járok, s mégis ide hoztak!

Alig tudtak lelket verni belé; folyvást ott hempergőzött a földön, mintha az a golyó, meg az utána következők a világot kilőtték volna alóla. De még azután sem akarta el-

zötti
sok,
se
kér
kere
ves
ink
vati
han
A
fele
Az
rüen
össze
állan
felsé
túrel
anny
kezd
tek é
külés
most
mega
gyar

gyül
nagy

a ne
lépet
eszm
seltel
czio,
zetisé
des m
eszm
soha
való s

indito

berbe
Bauffy
zibilis
tönbe

hinni,
annak
akkor

Ilye
Még
mikor
hamar
kövess

Ilye
Az
bitást,
pedig
essék
mindig
kitünt

Mos
Vegeze
keletk
lon kiv
fog tör
között
nák az
mindig
hátan,
Bizony
resni.
nyörög
hogy n
lamit,
s fure

— A régi tribunisták, az 1884—1891. közötti Tribuna alapítói és írói, oly politikusok, kiknek engesztelhetlenségök soha sem volt őszinte, különösen az autonómia kérdésében, mely a nemzeti program gyökeres alapját alkotja. Ezek az emberek heves harcot folytattak a mi „méréseltjeink“ (Mocsonyisták) és az idevaló konzervatívok ellen nem politikai meggyőződésből, hanem taktikai fogásból.

A régi tribunistáknak nincsenek semmiféle politikai eszmék s nem is voltak soha. Az ő állítólagos politikai eszmék egyszerűen csak holmi taktikai fogások. Emiatt összes politikai főszerelésök a következőkből állanak: 1. feltélen loyális és hűség a felsőcsászári trón iránt, 2. kitartás a türelemben, 3. kibekülés a magyarokkal. Ez annyival érdekesebb, mert éppen ekkor kezdődtek a rendszeres magyarosító kísérletek és az is világos, hogy a magyarok a kibekülést soha másképpen nem értették és most sem értik, mint egyszerű föltétlen megadását a román népek szemközt a magyarosító rendszerrel.

— De hogyan lehetséges, hogy az egykor gyűlölt régi tribunisták valami 4—5 év óta nagy népszerűsége jutottak?

— Ennek több oka van. Valami 4—5 éve a nemzeti pártba egy fiatalabb nemzedék lépett be, komoly politikai tettvágygal és eszmékkel. — Az emberek odahaza helyeselték az akciót; a bécsi moustre-deputáció, a különféle erdélyi meetingek, a nemzetiségek kongresszusa, a nemzetiségi kérdés mellett való külföldi izgatás mind olyan eszmék voltak, melyeket a régi tribunisták soha sem értettek és e miatt 1891 után való szereplésük is csak negatív volt.

— De Brote ur micsoda motívumok alapján indította meg a harcot Rác ellen?

— Ama motívum alapján, mely szeptemberben, mikor megkegyelmezett társaink Bánffyhoz és Erdélyhez mentek, nagyon plauzibilisnek látszott, hogy t. i. a magyar börtönben megtört társaink hajlandók kapitu-

lálni a magyarok előtt. Ebben az időben indított meg újabb organizáció érdekében Brote egy mozgalmat Erdélyben, de minden „bevallott cél nélkül“ alapítva a vak engedelmség tárgyában tett esküre. Ezt a mi intranzigens elemeink helyeselték anélkül, hogy voltaképpen tudták volna, mi lenne ennek az összeesküvésnek igazi célja s így aztán el is fogadta egy, valami harmincz románból álló félig nyilvános konferencia Brassóban. Én mélyen megszorítva a jasszy-i beszéd-től, négyszem közt beszélgettem Broteval, ki ekkor nagyon adta az intranzigenst, de én azt gyanítottam, hogy neki mégis más tervei vannak, mint a mit bevallott.

Egy reggel, körülbelül hat hete, Brotenál voltunk. Komsa is ott volt Szebenből, továbbá Slavici, Bianu és Albin. Szóban forgott a „kvalifikálhatatlan visszaélés“, melynek részesevé Rác az által tette magát, hogy a komité ismeretes határozatát, bár csak a kibekülés határozott mellette, elfogadottnak jelentette ki. A szebeni értekezlet jegyzőkönyv-másolatban előttünk volt. Mindnyájan fel voltunk háborodva miatta. Egy tiltakozást szerkesztettek. Mindnyájan helyeselték, de én egy dolgot akartam megtudni s azért azt kérdeztem Brote-től: mit szándékozik csinálni, ha megszabadítja a Tribunát „a magyaroktól megvásárolt áruló“ körmei közül?

Ekkor felemelkedett Bianu, aki romániai alattvaló és Sturzának bizalmasa, s feleletül egyenesen proklamálta Brotenak, Sturza ez eszközeinek diktaturáját s Komsa felé fordulva, ezeket mondotta: „Nincs semmi kérdészködni vagy megvitatni valótok. Egy dolgot azonban vegyetek tudomásul: van nektek egy abszolút, de ab-szo-lut főnökötök és ez a főnök az egyetlen és abszolút az egész Erdélyre nézve, aki abszolút nagy követetek itt Bukarestben s ez a főnök Brote Jenő. Ennyit mondhatok, egyebet semmit.“

Egy hónappal ezelőtt — mondá Popovics — ez a Brote eljött hozzám, hogy rábírnjon egy Erdélyben kizárólag új lap alapítására. Ez a

hírlap lett volna a fehér zászló s programja a következő: lemondani a nemzeti párt programjáról és konstatálni egy új pártot, tehetséges és politikailag kifogásolhatatlan emberekből, kiknek föltétlen bizalmuk van a kormányképes párt akciójában és ő a liberálisokkal meg Sturzával való viszonyánál fogva tudja, hogy ekkor a magyarok reformálni fogják Erdélyben a választási törvényeket.

Mihelyt Brote urnak e hiteles kijelentéseit hallottam, — nem a Szláviest, mert ő nem beszélhet senki nevében — azonnal megértettem ez emberek egész perfidiáját abban a küzdelemben, amelyet azon alapon indítottak, hogy Rác eladta magát a magyaroknak, azonnal föllármáztam itt a sajtót s hogy az otthon uralkodó kaoszt eloszlassam, — lelepleztem, még jobban le fogom leplezni a tribunisták e titkos intrikáit egy liberális hazafi érdekeiben azért, hogy lehetlenné tegyem a románok kapitulációját szemben a magyar terrorizmussal és az idevaló „liberális hazafi“ lépéseivel.

Ennek a kérdésnek diplomáciai szálai nagyon tanulságosak minden románra nézve, aki érdeklődik a nemzeti kérdés sorsa iránt s azért rá fogok mutatni és meg is fogom vitatni úgy az idevaló, mint a magyarországi román publicisztikában.

Báró Fejérváry.

Ha magyar a parlament obstruáló ellenzékének úgy tetszik, akkor talán már a legközelebbi órákban megkezdődik az általános vita a honvédelmi miniszterium költségvetése felett, amelyre az ellenzéki mű-moralisták már régóta készülnek s amely alkalommal mindazt a piszkot a vitába vinni szándékoznak, amelyre csak képesek. Ez az a késhegyig menő harc, melyet az ellenzék a legközönségesebb fegyverekkel akar megvívni. Ez az a nagy trófi, amelyet visszatartottak s amelyre ez elozgattak, hogy az utolsó idő botrányzájában csak ezután következik a java. A legmegvetendőbb eszközök

hinni, hogy legalább a „szele“ ne érte volna annak a golyónak, különben nem ütött volna akkorát rajta.

Ilyen bátor ember volt Csubricsek Venczel.

Még egy jó félóraig sem tartott a harc, mikor vágatva jött egy tiszt a bandához s hamarosan felszólította Venczel urat, hogy kövesse.

Ilyen szakadó golyózáporban? Hova?

Az ezredeshez. Lelőtték az ezredtrombitást, annak a helyét kellett elfoglalnia és pedig lóhátra ülve, hogy annál könnyebben essék a vett parancs fogadására. Ezentul mindig lóháton fog járni Ekkora kitérítés!

Most szottyant ám meg a jó Csubricsek Venczel, kinek hirtelenében különös fogalmak keletkeztek a kitérítés felől. Eddig lóháton kívül állott s mégis Hát aztán mi fog történni bent a vészben, a füttyölő golyók között . . . ? S aztán, ha még gyalog hagyják az embert, elveszhetne a sűrű tömegben, mindig a mások hátát keresve. De így, lóháton, kimagasulva, mint egy oszlop! . . . Bizonyos, hogy minden golyó ötöt fogja keresni. Szeretett volna sirni, kegyelemért könyörögni, de a tiszt ur arca olyan zord volt, hogy nem merészelt megtenni. Hallott valamit, hogy háborus világban nagyon kurtán s furcsán bánnak el az ellenszögölökkel s

anyira megrettent a lelövetés gondolatától, hogy inkább engedelmeskedett.

Pár pillanat múlva már lovon ült s vágatott jobbra-balra az ezredes után, amerre az okos állat vitte.

Egy darabig jól ment minden, imádkozott, vetette a keresztet s a golyó elkerülte.

Egyszer azonban az ellenség zöméből egy egész fergeteg lovasság vált ki s egyenesen rácsapott az ezredes gyalogságára. Rengett a föld alattuk, amint összeestek. A kardok, meg a szuronyok ele fehér villámokat szórt az égre. Lónyeringés, halálhörgés rémes zajba olvadtak össze.

Hasztalan volt minden igyekvés, minden bátorság, az ezredesnek el kellett hagynia a csatát.

Retirátát parancsolt.

Csubricsek Venczel azonban el volt kábulva; nem látott, nem hallott tisztán; szemei előtt össze volt a folyva világ, s ezen alaktalan zürzavarból csak egy gondolat vált ki: hogy itt most meg kell halni mindenkinek, még az ezredesnek, még neki is

No hát akkor haljunk meg.

Nem tudta, mit tesz, nem értette a parancsot s félelmében, kétségbeesésében olyan rohamot fujt, hogy csak úgy visszhangzott bele a vidék. Még akkor is fujtá, amikor a

lova megbokrosodva bevágott az ellenség sűrű tömegebe.

És . . . ?

Az ezred új erőt merített e biztató hangokból. Segítség is érkezett s rövid tusa után visszaverték a lovasságot hősiesen. Magát Csubricsek Venczel is kiszabadították, aki éppen azon volt, hogy amnesztiáért könyörögni a nyakesigolyáját hatalmasan szorító vértessnek.

Ez a véletlen roham volt az, mely megállítá pár pillanatra a győztes ellen áradatát, mely lehetővé tette, hogy egy tiszt visszavonulással megmentse a már-már sárba tiport becsületet.

Nagy szó ez a tisztos visszavonulás.

És mindezt Csubricsek Venczelnek köszönhettek.

Az ezredes nem is késett a jutalommal. Még aznap őrmesterré léptette elé s addig is, míg a legfelsőbb hadur kegyelme a bátorságának megfelelő elismerésben részesítette, a saját melléről levett érdemkereszttel díszíté fel az ezred előtt

E naptól kezdve Venczel vitéz lett belőle

Pedig tán még akkor is úgy szurkolt, hogy egy véletlenül elsült puskalövés zajára menten térdre omlott volna, kegyelemért esedezve

Ároktőy F.

egész skáláját még nem vették alkalmazásba. A denuncziát és a gyanúsítást még nem használták ki eléggé; a legnagyobb tromf még a kezükben van.

Báró Fejérváry egy emberöltőn át becsülettel szolgálta hazáját és királyát. A legkülönbözőbb csatatereken személyes vitézsége által mindenkor élő példaképpen hatott a csapatokra; az ellenségnek mindig bátran a szemébe nézett és becsületesen, tévovázás nélkül odatartotta neki az egész mellét. Az ellenséggel mindig szemtől-szemben állt, és azokkal az ellenfelekkel, akik a háta mögött operáltak, nem törődött. Annak az ellenségnek, amely szembe állt vele, mindig bátran a szemébe nézett. De az oly ellenség számára, amely mások háta mögött meglapul, ennek a délczég generálisnak csak egy rövid pillantása volt: a legmélyebb megvetés.

Tizenkét év óta mint miniszter-működő a honvédség élén, államtitkára, Gromon Dezső támogatásával a honvédséget a legirányadóbb és legfontosabb intézmények egyikévé emelte; az ő nagyszerű szervező tevékenysége alatt világhírre tett szert a honvédség. A király ritkán használta szebb szavaival az elismerésnek, mint mikor a magyar honvédség kitűnő voltát dicsérte meg és az összes európai államok képviselői áradozó dicséretet énekelték a magyar honvédségnek, egész Magyarország büszkeségének. Ami a kitűnőséget, képzést, teljesítő képességet illeti, Európa valamennyi rendes hadseregében az egyik legelső helyet foglalja el a honvédség és Magyarország királya teljes egyetértésben van nemzetével, midőn a honvédséget a trón erős támaszának és a haza megbízható védőjének tekinti.

Senkinek sem jöhet az az ötlete, hogy vitássá tegye báró Fejérváry honvédség-miniszter érdemét, melyet ez intézmény körül szerzett. Az egész ország csak a feltétlen elismerés szavaival szól ez érdemről és a monarchia egész tisztikara a katonatiszt mintaképet látja báró Fejérváryban. A hős tábornok a becsületesség, lovagiasság és kifogástalanság világító példaképpen szolgál. De az ellenzék, különösen az egyházpolitikai ellenzék szemében az a kétségkívül nagy hibája van e derék katonaminiszternek, hogy meg tudta szerzeni és meg tudta tartani a korona és nemzet korlátlan bizalmát. A kormány egyházpolitikai ellenfelei báró Fejérváryban látják azt a legbefolyásosabb tanácsost a királynak, akinek az egyházpolitikai ellenfelekkel vívott harcban sikerült a Felsőházban keresztülvinni a szabadelvű reformot. Az ultramontanok szemében ez a legnagyobb bűn és a klerikális illat érzik ki ama rágalmból, melyekkel a miniszter személyéig merészkednek. Az ellenzék a parlamentben közvetlen nem tudott hozzáférni. Kivülről hozott magának segítséget.

Báró Fejérváry elbocsátotta egyik hivatalnokát, akinek ítélőképessége az idő folyamán szenvedett, akit antiszemita allűrök szálltak meg és aki buzgó előharcosa a néppártoknak. Ezt a sajnálatra méltó embert akarata ellen nyugdíjba küldték. Miután személyét nem tudta érvényre juttatni és csak ezime és rangja biztosított neki befolyást és tiszteletet, természetesen megharagudott nyugdíjaztatása miatt, hogy ezzel elvették tőle azt az egyetlen eszközt, amelylyel érvényesíthetné személyét. A néppárt segítségével a képviselőházba is be akart jutni Kasics Péter és erre a célra legjobb eszköznek tartotta, hogy gyanúsításokkal és alaptalan

vádakkal lép a nyilvánosság elé, amelyek egy pálinkabűztől párolgó csöcseléknél segítségére lehetnek, hogy elérhess ebeteges nagyra-vágyása célját. Új elemek tolatkodnak a képviselőház felé. A Verhovayak és társaik lehetetlenek lettek, most a Zelenyákokon és részeg eziboráikon a sor.

A közvélemény megbotránkozással nézi ezt a szent üzemet, amelynek semmi sem szent, csak ami megvetésre és kárhözvételre méltó. Báró Fejérváry Geza tábornagy becsületessége, lovagiassága, megközelíthetetlen kifogástalansága magasan fellette áll a piszok és mocskok tajtékzó hullámvérésének, amely semmi körülmények közt sem érhet fel öhozzá. A sötétben bujkáló és denuncziáns néppárti uraknak nem sikerült az ország legelső asszonyainak egyike ellen intézett alávaló támadásukkal legesekeylebb sikert is elérniök. Ugyanezen banda dühlvöltésének szintén nem fog sikerülni azt a megtisztelő és határtalan bizalmat csak egy pillanatra is megzavarni, amelyet báró Fejérváry élvez a királynál és a nemzetnél.

„Pester Correspondenz.“

Közigazgatási bizottsági gyűlés.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága márczius havi rendes gyűlését f. hó 11-én tartotta meg és pedig — mivel az influenza, úgy látszik, a közigazgatási bizottság tagjait sem kímélte meg — nem teljes számú tagokkal.

Az elnöklő főispán megnyitván a gyűlést, tudomásul hozza, hogy az igazságügyi m. kir. miniszter a kir. ügyész akadályoztatása esetére közigazgatási bizottsági gyűléseibe póttagul Széplaky Ödön kir. ügyészt nevezte ki.

Ezután a gyűlés tevékenységét hosszabb időn át a mezőrendőri kihágási ügyek második és harmadfoku elbirálása vette igénybe.

A bizottság az alsóbb fokban hozott határozatokat 6 esetben hagyta helyben, 2 esetben vádlottat felmentette, 3 esetben a felelőzöt elutasította, 4 esetben pedig új vizsgálatot rendelt el.

Ujból nagy volt azoknak is a száma, akik ingatlanra a kir. pénzügyigazgató dologi végrehajtást kért; az eredmény többnyire az, hogy a tartozást kifizetik.

A kir. állami építészeti hivatal főnöke röviden, de nagy numerusokkal argumentálva teszi meg február havi jelentését. Érdemes felemlíteni e jelentésből azt, hogy a tordanagyszében-brassói államvasutnak a vármegyét átmetsző 45 km.-t tevő része, mint ingatlan állami vagyon 570682 frt 8 kr, a gyulafehérvár-topánfalvi 77 kmnyi államvasut pedig 489.254 frt 9 kr értéket képvisel, ehhez hozzávéve a zalathnai-n.almási ut vármegyénk területére eső 8 km. hosszú 96000 frt és nagymásig terjedő 12 km. hosszú 144000 frtba került utrészeket, összesül 1155937 frt 17 krt kapunk, vagyis oly összeget, mely, hogy a kir. építészeti hivatalfőnök szavaival éljünk, „mutatja, hogy megfelelő befektetés, áldozatkészség és munka nélkül a közgazdasági élet legfontosabb szerveit, a közutakat elővarázsolni nem lehet.“

A törvényhatósági közutak fenntartása és jókarba helyezését nagyban akadályozza az utadónak kellő mérvben való be nem folyása. Több, költségeloirányzatban felvett munka kivitele szenved e miatt késedelmet. Az 1891. év óta a vármegye befizetetlen utadó-hátraleka 58570 frt 35 kr, a múlt hóban befizetés pedig csak 2011 frt 20 kr volt.

A fedezetnek ily mérvű kimaradása az ügyek terén az okszerű fejlődést nem csoda ha időnként megbénítja, vagy épen lehetetlenné teszi.

Vármegyénk tanügye a múlt hó folyamán alatt is épült csendes munkája közepette. Iparos iskoláink a miniszteriumtól a folyó tanévre jelentékeny segítyt kaptak; így a nagy-enyedi 500, a gyulafehérvári 320 és az abrudbányai 250 frtot. A tanügyi személyzet köréből megemlíteni való, hogy a tanít ó nyugdíjügyi bizottság Derzsi Sándor felelyedi ev. ref. tanítót munkaképtelennek nyilvánította és így nyugdíjazásra ajánlta.

A vármegye lakosainak egészségügyi viszonyai a lefolyt februárban nem voltak kedvezők.

A hó elején megveszerte grasszált az influenza, mindenféle komplikációval mutatkozva. A fertőző bántalmak közül a diphteria, vörheny, kanyaró, vérhas és fültőmirigy lob jelentkeztek, s az első kettőben megbetegedettek egyharmad része esett áldozatul a nehéz kórnak.

A megyei közkórház múlt havi betegforgalma 118-at tett ki, a miből kezelés alatt maradt márcziusra 53, gyógyulva távozott 52, javultan ment ki 9, gyógyulás előtt távozott 3, és meghalt 1 beteg.

A közeledő melegebb időkre való tekintettel a vármegye főorvosa az általános egészségügyi rendelelet elkészítette s az a járási és városi tisztviselőknek már ki is lett adva.

Reméljük, hogy az idő kitavaszdottával jobb egészségnek fogunk megveszerte örüvendeni.

Vármegyénk közgyűlése.

Főispán ő méltósága a tavaszi rendes törvényhatósági közgyűlést f. márczius hó 27-re tűzven ki, a d. e. 10 órakor megkezdendő közgyűlésre van szerencsém meghívni.

Tárgysorozat: 1. Előterjesztés a f. évi január hó 27-én megejtett törvényhatósági bizottsági tagválasztásról. 2. Előterjesztés a m. házi pénztár 1895. évi zárszámadásairól. 3. Jelentés a m. házi pénztár megvizsgálásáról. 4. A m. mértékhitelítő hivatal 1895. évi zárszámadása. 5. Előterjesztés a m. árvaszék által felhasznált irodai szükségletek megtérítése ügyében. 6. Gyámpénztári mérleg. 7. Előterjesztés egy alleveltárnoki állás rendszeresítése tárgyában. 8. Előterjesztés a megyei levéltár helyiségeinek kiépítése végett. 9. Előterjesztés az abrudbányai laktanya vízvezetéke költségeinek engedélyezése iránt. 10. Előterjesztés a csombordi hid vámszedési engedély megújítása iránt. 11. Alispáni és árvaszéki elnöki közigazg. jelentések az 1895. évről. 12. A verespataki járási főszolgabírói állomásnak választás útján való betöltése. 13. A m. árvaszéknél Sáska Sándor nyugdíjazása folytán üresedésbe jött ülnöki állomásnak választás útján való betöltése. 14. Az adó-felszólamlási bizottságban 2 rendes és 2 póttag választása. 15. Szabályrendelet Alsófehér vármegye nagy- és kisközségeiben gyakorlandó bérkocsi-ípráról. 16. Szabályrendelet Alsófehér vármegye nagy- és kisközségeiben a piaci vámdíjszedés elleni kihágásokról. 17. Vármegyei ügyviteli szabályzat. 18. Abrudbánya r. t. város képviselőtársaság szabályzata a mezőrendőri ügyekben a polgármester helyettesítése tárgyában. 19. Gyulafehérvár város szerződése villamos világítás tárgyában. 20. M.-lgen szabályzata kizárólagos nagy marhahus-árulás tárgyában. 21. Alvincz köz-

ség határozata 50 hold erdő fájának eladása iránt. 22. Benedek község cseresznyés iránti határozata. 23. Verespatak és Gruber F. közti vásárszerződés. 24. Csekelaka község határozata 5% iskolai pótdó kivételére. 25. Vizakna város mészárszek-haszonbéri szerződése. 26. Zalathna község regálebérlete. 27. Zalathna község vásárvám-bérlete. 28. Zalathna község pót-szabályrendeletei a községi esküdtokról, a községi végrehajtóról, a fertőtlenítő közlegekről, a letelepülési díjakról, a mezőőrökről, a körorvosi díjakról, a koresmárlási díjakról. 29. Verespatak község határozata 8 fnt 80 kr felhajthatlan tartozás leírása tárgyában. 30. Oroszi község határozata 57% rovatal kivételére. 31. Sárd község bérszerződése egy amerikai szőlőtelephez szükséges földterületre nézve. 32. Gyórvármegye felirata az Ausztriával való vám- és kereskedelmi szerződés megújítása iránt. 33. Gáspár János tb. főjegyző kérése 3 havi szabadságidő engedélyezése iránt. 34. Előterjesztés a millenniumi ünnepélyes vármegyei közgyűlés elhatározása tárgyában. 35. Orvosi és szülésznői oklevelek kihirdetése.

Végül esetleg: még időközben beerkező oly sürgős ügyek és indítványok, melyeket a f. hó 26-án tartandó állandó választmány előkészíthet.

Nagy-Enyed, 1896. márcz. 17-én.

Csató János,
kir. tanácsos, alispán.

Vegyes hírek.

— **Dr. Werner Gyula** miniszterelnöki fogalmazó, városunk egykori népszerű lakosa, jó barátai látogatására városunkba érkezett.

— **Flesch Ágoston** alezredes, a m. kir. 21-ik honvéd-ezred parancsnoka, a helyben állomásozó honvéd-zászlóalj újoncz- és pót-tartalékos legénysége felett folyó hó 19. és 20-án szemlélt tartott, kiváló meglegegedésének advan kifejezés. A parancsnok tiszteletére a tiszti kar délben a tiszti étkezdében, este pedig a Gazsa-szálló éttermében gyűlt egybe.

— **A virágbazár** in floribus van! Nem is lehet másképpen. Hat gyönyörű kis kék sátorban, melyek fenyő-galyakkal s hó-virággal vannak díszítve, kedves, szép kezek által, gyönyörű „rokoko, olasz és spanyol“ hölgyek árulják a virágokat, déli gyümölcsöket, szivarokat, levélpapírokat a „világposta“ részére, míg a buffet gazdag tartalmát kedves „magyar“ leányaink szolgálják ki. A zene szól, a közönség vidáman zajong, bajos hölgyeink élénk csevegése és csengő nevetése betölti a tért, a pénz pedig sűrűn gyűl szegény tanulóink javára, kiknek csak egy kötelességük van ezzel szemben: a hála, melyet jó és szorgalmas tanúlással fejezhetnek ki legjobban hazánk javára.

— **Maksai Károly** Gyulafehérvár városi adóosztályának lemondott. A polgármester a lemondást a képviselőtestülethez terjesztette be.

† **Albert Irénke.** A kérelhetetlen halál gyászba borította városunk egyik kedvelt és tisztelt családját. Irénke, Albert Iván, a kir. államépítészeti hivatal főnökének leánykája, szüleinek szemefénye, kegyence, alig 8 éves korában folyó hó 18-án reggel hosszas és kínos szenvedés után elhunyt. A kedves halott hült tetemeit rejtő koporsó rövid egyházi szertartás után a jó barátok és tisztelők részvétele mellett kocsira tétet-

vén, Tordára szállítottatott, hogy áldott emlékü nagyanyja Albert Jánosné hamvai mellé az ó-tordai köztemetőbe örök nyugalomra helyezzék.

— **Gyászír.** Hodra Miklós marosújvári bánya-felügyelő folyó hó 17-én éjjel 3 órakor hosszas szenvedés után 56 éves korában Kolozsvárrt elhalt.

— **Gyászír.** Özv. Székely Albertné született Kovács Berta a maga, valamint számos közeli és távoli rokonai nevében mélyen lesújtott szívvel tudatja, hogy forró szeretett férje Székely Albert m. kir. pénzügyi segédtitkár, életének 48-ik, boldog házasságának 19-ik évében, elte delén, fáradhatlan munkássága közepette, rövid és nehéz szenvedés után folyó hó 14-én déli 1 és fél órakor elhunyt N.-Szebenben.

— **Adakozás.** A millenniumi banderium czimereinek és jelvényeinek beszerzésére s a esatlások öltözeteinek felszerelésére adakoztak: Mihályi Viktor érsekmetropolita Balázsfalva 20 fnt, Verespatak nagy község gyűjtőívén 123 fnt, Bretter Móríc Balázsfalva 5 fnt, Nemes Sámuel kir. törv. elnök Gyulafehérvár 10 fnt, Veress Jenő kir. tábl. bíró Gyulafehérvár 5 fnt, Batta Bertalan Alvincz 10 fnt, dr. Nanu Dosios Oláh-Tordosról 20 fnt, Lukacs Béla orsz. képviselő Budapestről 30 fnt, Löwe Sámuel Tövisről 5 fnt, Krengel Sándor Tövisről 5 fnt. (Verespatak nagy község gyűjtőívén adakoztak: Verespatak község 100 fnt, Jánky Kálmán közs. előjáró 2 fnt, Toth Kálmán jegyző 1 fnt, Jánky András 1 fnt, Szánthó György 1 fnt, Gagy P. Samu 1 fnt, Ajtay Árpád 1 fnt, Sneff József 1 fnt, Kornya József 1 fnt, Triffán Miklós 2 fnt, Ebergényi Soma 1 fnt, ifj. Bodnar Károly 1 fnt, Jánky Samu 1 fnt, Csucsi Lajos 50 kr., Ince Antal 1 fnt, Linger Bernath 2 fnt, Pánczél Sándor 1 fnt, Almasán Sándor 30 kr., Djelanits István 50 kr., Gruber János 50 kr., id. Bodnar Károly 30 kr., Gruber Vilmos 40 kr., Székely Imre 30 kr., Bartha Ferencz 50 kr., m. kir. esendőség 1 fnt 20 kr., Crismási János 50 kr.)

— **A Lőrinczrévén megalakult ifjusági kör** csinos programmal, szép közönség előtt ünnepelte meg márczius tizenötödikét, amiben nagy érdeme van Móre Károly h. ev. ref. lelkésznek és derék, buzgó hitközsége tagjainak. Így kellene tenni M.-Szt.-Királyt, Csombordon, Beczében, Ózdon, Bükkösön, Csekelakán, Vajacson, Borbándon s mindenütt, nemzetiségi különbség nélkül, ahol jóravaló, hazafias érzelmű nép lakik.

— **Vilmos császár telefonja és táviróhivatala.** Vilmos császár elrendelte, hogy két idősebb fia a plóni kastélyba költözzék s e célból a kastélyt a berlini királyi palotával telefontal kötik össze, hogy a császári szülők parancsait és mondai-valóikat hamarosan közölhessék fiaikkal. E telefonhuzalokat is bekapesolják a rendes állami hálózatba, mert a császár nem kíván külön gőczpontot a saját használatára. A potsdami kastély drótjai is a telefonközpontba futnak, de a császári rendelet szerint minden császári beszéd alkalmával a személyzetnek távozni kell a huzal mellől, nehogy a beszélgetést kihallgassák. Msképp áll ez a táviró huzalokkal, mert a királyi palotának külön titkos táviró hivatala van, melylyel Potsdamba sürgönyözhet. A hivatalos sürgönyöket azonban itt is az állami táviró-hivatal közvetíti. A császári család összes tagjai s az udvari intézmények persze portómentességet élveznek, a külföldi

táviratokért azonban épugy megfizeti a díjat, mint akármelyik magán személy, csak hogy az egyes államok az ilyen természetű postaköltségeket kölcsönösen elszámolják.

— **A miniszter fia.** Lord Tweedmouth a Rosebory-miniszteriumnak volt privi seal-je, drágán fizeti meg fiának, Dudley Marjoribanks-nek ingatagságát. Az alig 22 éves fiatal ember mis Watkins-szal, kit a Gaiety-színház shop girl-jének látogatói jobban ismernek Birdie Shutherland néven, szerelmi viszonyba lépett és megígérte neki a házasságot. A shop gril tudta, hogy ezzel nem kockáztat sokat. Dudley Marjoribanks vagy elveszi őt, vagy nem veszi őt el — tertium non datur, ahogyan a régi logikusok mondják. Ha elveszi — allright! akkor lady és egykoron peernek a felesége lesz belőle. Ha pedig nzm veszi el, akkor szintén all right, mert ebben az esetben házassági ígéret megszegése miatt pört indít Dudley ellen és minthogy a pört csak megnyerheti, ennél fogva jómódu shop gril lesz belőle, ha egyáltalában még akkor is a drámai művészet szolgálatába szegődötti tehetségét. Az eshetőségek közül a második vágott be: Dudley nem vette őt el. Azt nem tudjuk, vajjon azért nem teljesítette-e a házassági ígéretét, mert atyja ellene szegült, vagy azért-e, mert terfiak módjára könnyelműen és hűtlentül más lány karjaiba vetette magát, de Birdie Shutherland nem is törődött ezzel. Megszegte a szavát és ezért fizet 240.000 forintot. Ennyit követelt hűtlen völegényén Birdie. A londoni törvényszéknek mult hétfőn kellett volna ezt az ügyet tárgyalnia, de a pörös felek, a hallgatóság nagy sajnálatára és bosszuságára kiegyeztek, Birdie képviselője kijelentette, hogy az elhagyott menyasszony megelégszik 60 ezer forinttal s a vádlott védoje nyomban ki is fizette ezt az összeget.

— **Majdnem hihetetlen,** milyen nagy mérvet ölt néhány het óta a helybeli és környékbeli kereskedőinknél a kerti magvak forgalma. De ne is csodálkozzunk, hogy oly rendkívüli módon karolja fel a kertészkedő közönség a tokokba zárt magvakat, ha tekintetbe vesszük ezeknek ugyszólván meglepő eredményeit. Mert hát csakugyan kitérőknek kell azoknak a Mauthner-féle magvaknak lenniök, ha egyes melegágyi fajtaúknak u. m. karaláb, retek, ugorka stbnek kész terményeit már most is látjuk számos asztalokon. Az ilyen korai konyhakerti termények nem csak kellemes újdonságot kepeznek a családban, ahova odavarásolják a szép évszakot, hanem a hivatásos kertészeknek, kik korai termények elállításával foglalkoznak, tetemes jövedelmi forrást teremtenek és nem tagadjuk, hogy kereskedőink a tokokba zárt Mauthner-féle magvak forgalmazása által az üzletnek kertészeti ágazatát a haladás medrébe terelték.

— **A közeledő millenniumi ünnepélyekben** minden iskolának s lehetőleg minden községnek részt kell vennie. Ez ünnepélyek alkalmára gyermek- és népénekkarok számára igen alkalmas segédeszköz a „Magyar Hymnuszok és hazafias dalok“ cz. énektűzet, melyben 27 közkeveltségű himnusz és hazafias dal van 2 hangra írva, könnyű modorban. Mindenik alkalmas ünnepélyeken való előadásra. E fűzetből most már a második kiadás jelenik meg, mi egyuttal a fűzet czélszerűségének is némi jelet adja. Ajánlható minden tanítónak és népénekkar-vezetőnek e fűzet, — nemcsak a tanítandó ének beszerzése végett, — de a betanításnál az énekkar tagjainak, s esetleg a gyermekeknek is segédeszköz gyanánt. Egy fűzet ára 20 kr., 5 darab meg-

rendelésénél portómentesen küldi Kovács Dániel áll. polg. isk. tanító B.-Hunyadon.

— **Milleniumi történet.** Az Atheneum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) 62. és 63. füzeteivel a második kötet be lőn fejezve. A harmadik kötet, az „Anjouk kora”, tudvalevőleg két hónappal ezelőtt megjelent. Ezek a füzetek különösen azért érdekesek, mert ezekben Marczali Henrik az Árpád-korbeli művelődés történetét írja meg rendkívüli éleveséggel és alaposítással. Szól pedig az alkotmány fejlődéséről, a törvényhozásról, a kunok letelepítéséről, az egyházi viszonyokról, az irodalomról, építészetéről, különösen a csucsives építési modor elterjedéséről, mely az utolsó Árpádok korszakába esik. Nagyon tanulságosak Marczali Henrik fejtegetései az akkori társadalmi viszonyokról, nevezetesen az urak és nemesek állásáról, a vármegyei életéről, s ebben a tekintetben igen sok érdekes adattal világítja meg a megye szerepét és fejlődését. A jeles monografiát, a mely legteljesebb azok között, melyek eddig az Árpád-korszakról megjelentek, lendületes „Végszóval” fejezi be a tudós szerző, a melyben rámutat arra az óriási haladásra, amelyet a magyar nemzet a honfoglalástól számítva 400 évig tett az utolsó Árpád-házi király kihalásáig, ami 1301. évben következett be. Ezalatt a 400 év alatt valóságilag Európa legműveltebb nemzetének egyikévé lépett fel magát a magyar. A közel 700 lapra terjedő kötethez kimerítő tartalomjegyzék van csatolva. Ennek a két utolsó füzetnek is pompás műmellékletei és sikerült szövegkepei vannak. Az egyes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Az előfizetők minden szombaton egy-egy füzetet kapnak.

Egy remek nemzeti emléket képez „**Az Ezredéves Magyarország és a Milleniumi kiállítás**” című díszmű, melynek 6-ik füzetét vettük. Minden füzet érdekes és művészi kivitelű kepei által a legelőkeltebb reprodukciókat nyújtja és kiváló gondtal összeválogatott tartalma oly izlésnek adja tanujelét, mely egymagában is biztosítja a mű rendkívüli nagy elterjedettségét. — A látóképek megválasztása kivétel nélkül igen szerencsés, a felvételek kivitele teljesen művészi minőségű. A 6-ik füzet ismét egész sorát hozza Magyarország leggyönyörűbb vidékeinek. Többek között Esztergom látóképei a nem rég készült új Duna-híddal, Szilácsföld elragadó panorámája, Kőrmöcsbánya fenséges vidékével megkapó látványt nyújt. Az Arva völgy hazánk gazdaságilag legmódszább, de természeti szépségben legmódszább vidéke és az ország második fővárosa Szeged város egy részének hozatala, Buccari látóképe, Fogaras vára, mind oly szép dolgok, hogy e mű megszerzését csak a legmelegebben ajánlhatjuk, mert egy ilyen díszműnek egy családnál sem szabad hiányoznia. — Dacára a mű rendkívüli olcsó árának, az előfizetők, kik a minden egyes füzetben mellékelt szelvények által biztosított utazási és ellátási kedvezményeket a kiállítás látogatására nem veszik igénybe, teljesen díjtalanul kaphják az Ezredéves orsz. kiállítás négy színnyomatu panorámájának képét, melyet az ismert tájképfestő Heyer Arthur készített. Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben; megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Teréz-körút 38. félemelet (Kunoss Vilmos és fia műintézeté-

ben). „Az Ezredéves Magyarország és a milleniumi kiállítás” egyes füzeteinek ára 40 kr., tehát az egész, 12 füzetből álló díszmű csak 4 frt 80 kr-ba kerül.

Előkészületek a milleniura.

A kiállítás megnyitása. A király Ó Felsege egész terjedelmében jóváhagyta a kiállítás megnyitásának programját. A megnyitó ünnepen Ó Felsege kíséretében 31 kir. herceg és hercegnő lesz, akiknek udvari kísérete 46 személyből fog állani. A diplomáciai testület bejelentett tagjai — a nőkkel együtt — körülbelül hatvanan vannak. A királyi jóváhagyással most már véglegessé vált program szerint Ó Felsege május 2-án pontban délelőtt 10 órakor nyitja meg az ezredéves kiállítást. A megnyitás szép időben a korzón levő pompás királyi sátor előtt történik, kedvezőtlen időben pedig az ünnepségek csarnokában. A helyeket előre állapítják meg a királyi ház tagjai számára, továbbá a kormány, a diplomáciai testület, az idegen hatalmak külön küldöttei és állandó képviselői, a törvényhozás, a közös hadsereg, a honvédség, a főváros, a kiállítási országos bizottság, az igazgatóság a törvényhatóságok, a közvilágítási testületek, a legfőbb közigazgatási, a kiállítók képviselői és a meghívott nagy közönség számára. Mikor Ó Felsege a királyi sátor emelvényén elfoglalta helyét, a kereskedelmi miniszter, mint az országos bizottság elnöke, jelentést tesz a királynak a kiállítás elkészültéről s fölkeri a kiállítás megnyitására. A beszédre Ó Felsege válaszol s mikor megnyitottnak nyilvánította a kiállítást, a Gellérthegy ormáról ágyulövészek jelentik az ünnepi akustust. Ezután a hazai dalos egyesületek előadják az ez alkalomra írt ünnepi himnuszot, majd megkondulnak a harangok s Ó Felsege kíséretével megkezdik körutját a kiállítás területén. E közben a különböző helyeken föllállított katonai zenekarok ünnepi darabokat játszanak. A körut után Ó Felsege a történelmi csarnok királytermébe vonul vissza s cercelet tart.

A hódoló díszmenet. A június 8-iki hódoló díszmenet a Vármezőről kifejlődve a várba a Matyas-templomig és innen a Margit-hídhöz vezető főúton át az új országházhoz megy, ahonnan a lánchídon át a királyi palota felé veszi útját; a menet tehát legalább is három óráig tart s ezért az ünnep a kora délelőtti órákban kezdődik. A menet legpompásabb látványosságai lesznek azok a díszhintók, amelyeken a koronát, továbbá a koronaöröket, az országgyűlés két hazának elnökségét és a miniszterelnököt viszik. Mindeme díszhintók közül a miniszterelnöké lesz az egyetlen, amely közköltéségen készült. A koronát vivő hintó két oldalán a koronaörök megy új egyenruhájában. A menetet lovasság nyitja meg és lovasság zája be. A korona mellett menő kocsiban lesz a két budapesti polgármester is, kik ősi szokás szerint hajdon föl vesznek részt a szertartásban. Pozsonyban is a polgármesterek kísérték annak idején a szent koronát. Az új országházában tartandó közös ünnepi gyűlésen valamennyi jelenlevő, a kir. hercegek is állva vesznek részt s éppen e miatt csak néhány rövid beszédet mondanak mondanak, amelyekre nézve azonban eddig még semmi megállapodás nincs. A kir. hercegnők számára páholyokat rendeznek be, az udvarhölgyek a karzatról fognak gyönyörködhetni a ritka látványosságban.

Közgazdaság.

Felhívás takarmánytermelési kísérletre. Az orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomás az alább megnevezett takarmánynövények kipóbalása es terjesztése céljából a gazdák közreműködésével kísérleteket kíván végezni.

1. Homoki borsó. Az eddigi tapasztalatok szerint a homokon többet ér a búkköny-nel. Termése nagyobb. Az állomás 100 kilogrammot bocsát egy-egy kísérletező rendelkezésére, melynek egy része takarmánytermesztésre, másik része pedig magyeresre vetendő el. 2. Borsó-csalamádé keverék. A tengerit magában vetve csalamádénak, nagy tömeget szolgáltat, amelynek tápértéke azonban csekély, amiért is czélserű szűkebb táparányu növényvel keverni, s erre az eddigi kísérletek szerint legjobbnak bizonyult a borsó, amiért is e kísérlet folytatása céljából egy-egy jelentkező gazdának 50 kg. borsót bocsát rendelkezésére, amely megfelelő mennyiségű tengerivel keverve vetetnek el zöld takarmánynak.

3. Nyulzapuka. Ezen here-féle a meszes homoktalajok takarmánynövénye, mert ott, ahol más here-féle termelése nem sikerül, a nyulzapuka megfelelő takarmányterméseket szolgáltat, amely takarmány minőség tekintetében is kielégítő. Az állomás a nyulzapukából kísérlet céljára egy kat. holdra szükséges mennyiséget bocsát a kísérletre jelentkezők rendelkezésére.

Arról, hogy a talaj kellő mennyiségű meszet tartalmaz-e, úgy lehet meggyőződni, ha a gyógyszerárból beszerezhető só-savból a talajra csepegtetünk, s ez, ha meszes, fölpezseg.

A fentnevezett növényekkel végrehajtandó kísérletekhez szükséges vetőmagot az állomás ingyen és (M.-Óvárról) bérmentetlen szállítással bocsátja a kísérletre jelentkezők rendelkezésére.

A kísérlet az állomás által adandó utmutatás szerint lesz végrehajtandó. A termés ideje alatt teendő megfigyelések, nemkülönben a termés mennyiségének bevezetésére az állomás rovatos ívet küld, melyet a kísérletező tartozik a kísérlet végeztével kitöltve az állomásnak megküldeni.

Fölkérjük azokat, kik e kísérletekben résztvenni óhajtanak, hogy ezen szándékukat ez állomással mielőbb tudatni sziveskedjenek.

Orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomás.

Cserhádi Sándor

Piaczi árak.

Nagy-Enyed, 1896. márczius 22.		
Buza legjobb	100 kilogramm	7-50
„ közepeszerű	„	7 —
Kétszeres legjobb	„	7 —
„ közepeszerű	„	6-50
Rozs legjobb	„	5 —
„ közepeszerű	„	4-50
Zab legjobb	„	6 —
„ közepeszerű	„	5 —
Kukoricea (tengeri)	100 kilogramm	5 —
Burgonya	„	2 —
Széna legjobb	egy szekér	5 —
Szalma legjobb	„	2-50
Bikkfa 1 köbm. kereszttraktás nélkül, 1 m. hosszú	„	3-50
Cserfa 1	1 „	3-50
Tölgyfa 1	1 „	3-50
Faszén kemény	egy hektoliter	1-50
Marhahús	1 kilogramm	32—36
Sertéshús	„	40—44
Szalonna	„	64—72
Disznózsír	„	— 80
Vörshagyma	„	— 15
Fokhagyma	„	— 20

Csarnok.

A 48-iki márcziusi napokról.

Irta: Hentaller Lajos.

(Vége.)

Esti 10 órakor a fiatalság már együtt volt a történelmi nevezetességű kávéházban (Pilyax), hol gyűléseit tartani szokta, midőn megérkezett a bécsi események híre.

„Bécs város el van zárva, be senki sem mehet. Éppen rendgyűlés volt, s a tömeg megrohanta a rendek házát. Majd nagy tömeg gyűlt a Metternich laka előtt, s a herceg ellen inzultációkra fakadt. Akasztófákat festettek számára. A boltok zárva. A polgárság fegyverben, ez azonban a népet védi.”

Igy szóltak a hírek, melyek az ifjak tetterejét csak fokozták. Az ifjak zugni kezdtek: „Ismét a formák életelő korlátai közé szorítanak bennünket! — kiálták; az alkalmat elszalasztandjuk ismét. Itt az idő, most vagy soha!” Ennek következtében abban állapotot tak meg, hogy az egyetemi tanuló ifjuságot mielőbb csatlakozásra szólítják fel.

E határozat után szétszórtak a gyülekezet s az éj teljesen csendes volt.

Márczius 15-e eseményeit, röviden, dióhéjba szorítva, így adja elő Kléh István: Reggel nyolcz órakor az ifjuság szokott helyére gyűlt s néhány lelkesítő szónoklat után megindult a menet, melyet Jókai, Petőfi és Vasvári vezettek, az egyetemi épület felé. A hol elszavalta Petőfi Esküjét, (a talpra magyart) s az utolsó rímek szavalásakor magasra emelték mindnyájan három ujjukat és ismételték az esküt.

Ezután a nyomdába mentek, s 11 és fél órakor született a magyar sajtónak cenzúra által meg nem fertőztetett ágyából az első törvényes testvérpár.

Iriyi József szabad ég alatt mutatá be az ezernyi tömegnek a szabad sajtó két első termékét: a „Talpra magyar”-t és a „Mit kíván a magyar nemzet” kezdetű 12 pontot. Utóbbi az idegen ajku polgárok kedvéért németül is kinyomatott.

Délután két órára népgyűlés volt hirdetve, a hol a nép összegyűlt. Itt megjelent a városi tanács küldöttsége, mely meghívá a népet Pest város tanácsának első nyilvános ülésére. A sokaság csakhamar ellepte a városház termeit, s a tanács magáévá tette a 12 pontot.

Ezenkívül kimondta a gyűlés, hogy az országgyűlésnek Pestre leendő áttételét szorgalmazni fogja. Továbbá küldöttséget nevezett a helytartótanács ideiglenes, s a központi könyvvizsgálószék elnökéhez: Stancsics Mihálynak, a gondolatszabadság mártírjának kibocsátását, a cenzúra hivatalos eltörlését s az iránt ígéretet kívánni, hogy a katonaság nem fog a rend fenntartásába avatkozni. A sűrűn hulló eső dacára mintegy 15 ezernyi nép kísérte a küldöttséget, megbízatásának, ha szükség, nyomatékokat szerzendő, s a helytartó tanács épületének minden zugát elfoglalta.

A helytartótanács elnöke rövid tanácskozás után Nyári Pállal együtt megjelent az ablakban s kimondta, hogy „a cenzúra e pillanattól (5¹/₂ órakor) hivatalosan is megvan szüntetve s addig is, míg a sajtótörvények meghozatnak, a netaláni kihágásoknak fennálló törvények szerinti megtorlására ideiglenes bíróság fog felállítani. A katonaság pedig csak akkor fog használtatni, ha Pest város hatósága kívánná. Végre Stancsics Mihály iránt oda nyilatkozott a helytartótanács, hogy ő ugyan katonái őrizet alatt

van, mindazáltal saját felelősségére kiküldött tagjai: Gróf Almássy Mór és gróf Török Bálint által Stancsics azonnali kiadására már rendeltet tön. Hat óra után tényleg ki is eresztették Stancsicsot, kit a polgárság fáklyasorok között hozott át Pestre.

A színházban Bánk-bánt adták, de a darab pár jelenet után felbeszakadt; mert a Budáról megérkezett úép betódult a nézőterre. A páholyban ülő előkelő közönség barátságosan szorongatta a nép kezét. A rendezőség hosszú szünet után kérdést tön: kívánják-e a darabot folytatni, vagy Petőfi költeményének szavalását s népdalokat hallani, mire Egressy Gábor elszavalta az „Eskü-t”; majd a Szózatot, Hymnust és Füredi népdalait.

A színházban beszélt a nép, hogy midőn a reggeli események híre a helytartótanácsnak tudomására jutott, ülésében, az ifjuság vezetőinek fejére díjt tétetni indítványozott.

Színház után a tömeg az ifjuság gyűléshelyére tódult, megtudni a gőzönsön érkezett híreket. Ezek nagyszerűek voltak.

Pozsonyból a főrendi ülésben márczius 14-én az országgyűlési teendők iránti felirat a nádor indítványára szó nélkül elfogadtatott.

Bécsben polgárvér folyt, összeütközés volt a katonákkal. A nép egy tisztet, ki rá lövött, felkonczolt. Egy század katonaság, mely lött, azonnal leöletteit. A tisztet szét tépte a nép. Albrecht főherceget lerántották lováról, Lajoson is követtek el méltatlanságot. Metternich megbukott, kísértetvén milliók átkától; utána bukott Apponyi is... Ily nagyszerű örömezem, mint amilyennel e hír fogadtatott, mióta a világ áll, nem létezett soha!...

„Ki e nap eseményeit figyelemmel kísérte, meggyőződhetett, hogy e nép meg van érve a szabad institucziókra s hogy az ifju nemzedék megérdemli, hogy azon szebb jövő örököse legyen, melynek kivívásában oly elvitázhatlan dicső részt vön” — végzi Kléh István a márczius 15-iki események leírását.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadók: Cirner és Lingner.

Cirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Enyeden.

Sz. 246—1896 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a n.-szobeni általános takarékpénztár végrehajtónak Toporosán Juon és Bobes Veronika végrehajtást szenvedő elleni 5 frt hátralékos költség követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén a vizaknai kir. járásbírószág területén levő Pókafalva község határára levő pókafalvi 7. sz. tjkvben A + 1. 2. 4. 6. 7. 8. 9. és 12 rend 1/2 * 2, 469, 601b, 457, 847, 1512 1529, 1879, 3156, 3157. hrsz. a felvett és Toporosán Juon és Bobes Veronika tulajdonát képező, valamint ezen tjkvből az 552 sz. tjkvbe átment 817 hrsz. a felvett és ifj Natsa Juon tulajdonát képező egész rész ingatlanokra az árverést 591 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi május hó 20-ik napjának d. e. 10 órája Pókafalva község házánál leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3338 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óradékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírószág tkvi hatósága.
Vizaknán, 1896. évi márczius hó 1-én.

Szentmiklósi József,
kir. aljbíró.

673. 1—1

Sz. 239—1896. főispáni.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Alsófehérvármegye területéhez tartozó verespataki járásban a főszolgabírói állás elhalozás folytán üresedésbe jövén, ezen 1100 frt évi fizetés, 200 frt lakpénz, 200 frt uti átalány és 150 frt irodai átalánnyal javadalmazott állásra ezenel pályázatot nyitok és felhivom mindazokat, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt és életkorukat, családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat magában foglaló és az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ában előirt elméleti képzettségüket igazoló folyamodványukat hozzám f. évi márczius hó 25-ig bezárólag terjesszék be.

Alsófehérvármegye főispánjától.

Nagy-Enyeden, 1896. márczius 15-én.

Zeyk Dániel s. k.

674. 1—1

főispán.

Sz. 239—1896. főispáni.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Alsófehérvármegye központi árvaszékénél nyugdíjaztatás folytán az egyik árvaszéki ülnöki állás üresedésbe jövén, ezen 1050 frt fizetés és 150 frt lakbér illetményenyl egybekötött állásra ezennel pályázatot nyitok, és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt és életkorukat, családi viszonyaikat és eddigi alkalmaztatásukat feltüntető és az 1883. évi I. t. cz. 5. §. VIII. pontjában előirt elméleti képzettségüket igazoló folyamodványukat hozzám f. évi márczius hó 25-ig bezárólag terjesszék be.

Alsófehérvármegye Főispánjától.

Nagy-Enyeden, 1896. márczius 15-én.

Zeyk Dániel s. k.

675. 1—1

főispán.

Sz. 1963—1896.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérmegye nagyenyedi járásában rendszeresített remetei körorvosi állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, ezen állomásra pályázatot hirdetek.

1., A körorvos évi fizetése 500 frt, mely javadalmazás előleges havi részletekben a felgyógyi pénztárból vehető fel.

2., A remetei kör áll a ponori, felgyógyi és diódi körjegyzőségek községeiből, (8 község, 9426 lakossal). — Székhely: Felgyógy esetleg Diód község.

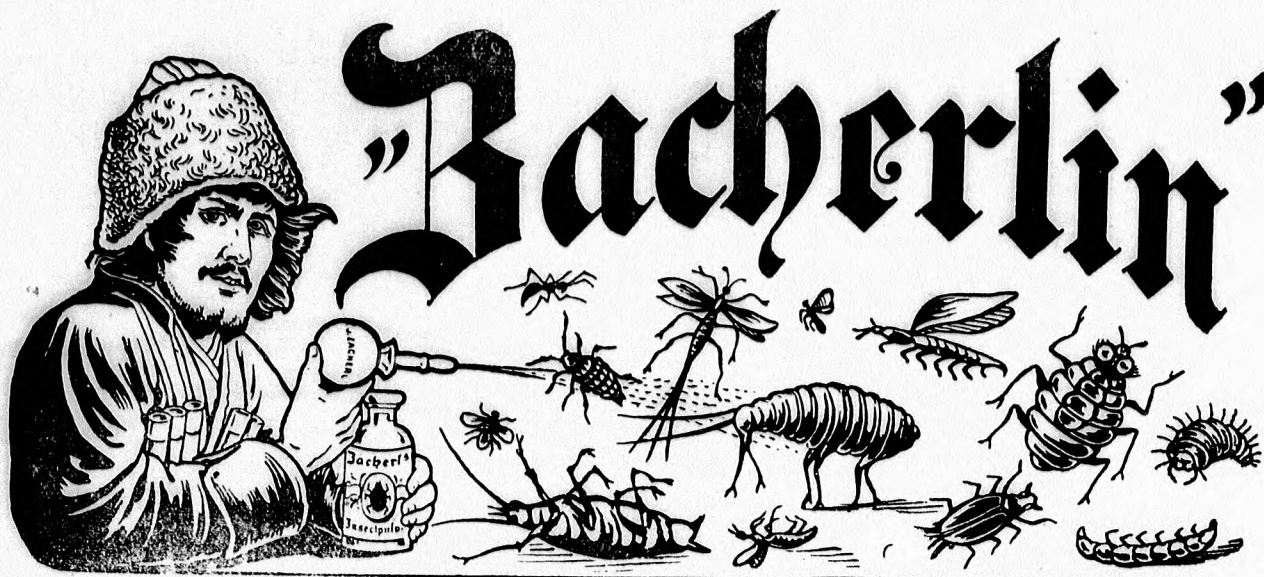
3., Pályázni kívánók jelenlegi szolgálati viszonyaikon kívül kötelesek az 1883. évi I. t. cz. 9. §-a és az 1870. évi XIV. t. cz. 43. §-ában előirt minősítvényeket a pályázati kérés mellett igazolni.

4., A választás 1896. évi márczius hó 30-án délelőtt 10 órakor fog Felgyógy község irodájában megtartatni, a pályázatok azonban már márczius hó 28-ig bezárólag Nagy-Enyeden a járási főszolgabírói hivatalnál benyújtandók.

Nagyenyedi járási főszolgabírájától.

Nagy-Enyeden, 1896. márczius hó 14-én.

Szász József,
főszolgabíró.

"Zacherlin"

hatása
bámulatos!
Ugy öl, mint
egyetlen
más

szer sem, mindennemű rovarokat — poloskákat, bolhákat, konyhabogarakat, molyokat, svábbogarakat, stb. — s ezért, mint a maga nemében a világon páratlan szer, híressé és keresetté lett Ismertető jelei: 1. a lepecsételt üveg. 2. a „Zacherl“ név.

672. 1-10

Kapható a következő czégeknel:

Nagy-Enyeden: Bisztricsány Lajos.	Gyulafehérvárt: Fingerhut Jakab.	Gy.-Fehérvárt: Szentgyörgy Mór.	Balászfalván: Schieszl Károly.
" Cirner J. József.	" Fröhlich Gyula.	Abrudbányán: Holnay Árpád.	Maros-Ujvárt: Simon Pál.
" Winkler János.	" Jakabfy Albert.	" Molnár Árpád.	" Virág Tamás.
"	" Nagy József.	"	"

Kőbányai Polgári Serfőző-Részvénytársaság

Budapest—Kőbányán.

➔ Részvénytőke négy millió korona. ➔

Van szerencsénk az érdekelt körökkel tisztelettel tudatni, hogy

NAGY-ENYEDEN

PAPP GYULA bizományosunknál

egy kizárólagos főraktárt létesítettünk, a hol is söreink úgy hordókban, valamint

➔ **légmentes töltőgéppel** ➔

telített palaczkokban mindenkor az országSZerte ismert kitűnő minőségben és napenként friss töltésben kaphatók.

Kérjük a tisztelt érdekelt feleket, hogy sörszükségletük fedezése végett bizalommal forduljanak nevezett főraktárosunkhoz, a ki feladatának fogja ismerni a t. fogyasztók igényeinek lelkiismeretesen és kellő pontossággal megfelelni.

Tisztelettel

Arljegyzék kívánatra bérmentve azonnal megküldetik.

a Kőbányai Polgári Serfőző részvénytársaság igazgatósága.

Sörnemek:

Polgársör márcziusi, Királysör, Szent István sör pilseni módszer szerint, Kőbányai Barátsör bajor módszer szerint. Kiviteli márcziusi.